

Mustármag megújulás-szolgálat

GYÖKEREKBŐL MEGÚJULÓ NÉP

- Szellemi felkészülés a megújulás felvállalására -

NÉPEVANGELIZÁCIÓ 2004.

Kézirat

Ez a füzet nem szakszerűen felépített értekezés, hanem helyzetünk értelmezése a prófétai igék segítségével. A Szentírás tükrében próbáljuk megérteni erdélyi közösségeink jelenlegi állapotát.

Két síkon közelítünk az alapokhoz: történelmi múltunk vonalán, valamint biblikus síkon.

A jó előrelépés mindig visszapillantással, reflexióval kezdődik. A biblikus gondolkodásmód azt sugallja, hogy nagyon mélyre le kell ereszkedni a múltba. Az Ószövetség visszamegy a „kezdetben”- ig. Máté evangéliuma egy lerövidített családfa mentén szintén leereszkedik a hajszályökerek hegyéig, onnan indítja az új hajtást.

A következő szempont pedig a teremtés magvából, a személyből és Jézus Krisztusból indul ki.

Jézus szerint az új ország építése, az egyes személyek: Péter, Mária Magdolna, a szamariai asszony, Nikodémus talpra állításával kezdődik. Öntudatra, önismeretre, önértékelésre segíti azokat, akik ezt elfogadják. Még az utolsó bűnös asszony is úgy áll fel a porból, mintha császárnévé koronázták volna. Jézus szavától mind életerőt, életkedvet kapnak. S ha nehézség éri vagy az üldözés szétkergeti őket, szétszóródva is ahol megjelennek "nagy lesz az öröm abban a városban" (v.ö. Apcsel.), mert üldözve, menekülve is nagyobb egyensúlyt, teljesebb örömet hordoznak, mint amit az evilág minden biztonsága adhat.

Ezekből a mélységekből épül fel az a küldetés, amelyről hisszük, hogy Isten nekünk szánt.

Tartalomjegyzék

Előhang	2
NÉPEM MEGÉRETT A PUSZTULÁSRA	
A MÚLTNAK TANÚSÁGAI ÚTMUTATÓI A JÖVENDŐNEK	3
ELMÉLETI MEGKÖZELÍTÉS	
A hatalomközpontú világnézet, kultúra és oktatás megomlása.....	5
A világnézet-központú pasztoráció zátonyai.....	8
HATÁRHELYZET	
BÁRCSAK FELISMERNÉD... (Lk. 19, 42.)	11
A felismerés és a megújulás akadályai	
Kínálkozó minták.....	14
A MEGÚJULÁS	
AZ ÚJJÁSZÜLETÉS	16
Mi az újjászületés?	
Én mit tehetek?	
Az újjászületett egyéniség jegyei	
A MEGÚJULÁS ESZKÖZE: ISTEN IGÉJE	19
Az IGE önmagában, önmagáról	
Az írás mindig beteljesedik	
A MEGÚJULÓ NÉP	
ALAPELEMEL	23
A nép	
A személy	
A közösség	
ALAPOKRA TALÁLÁS	26
Emlékezés, ünneplés	
A MEGÚJULÓ NÉP GYÖKEREI	
A NEMZETI KÖZÖSSÉG ALAPJAI	29
Szentírási alapok	
Természetes alapok	
A népi mély kultúra elemei és felszívható értékei	
Az erdélyi keresztény magyar közösség sajátosságai	
A MEGÚJULT NÉP HIVATÁSA	38
Apostoli küldetés: a prófétai lelkiség felvállalása.....	39
Megújulási reményünk szentírási alapjai.....	42

Előhang

Szállj magadba! (Jel 2,5)

- A közösségeinket szétverő katasztrófa óráról-órára gyorsul. Beteljesedett rajtunk Izajás próféta szava:

„Kiszolgáltattál minket bűneink hatalmának.” (Iz. 64, 6.)

- A jelen helyzetben *maga a létünk a tét*. Odajutottunk, hogy vagy felvállaljuk a gondolkodásmód gyökeres megújulását, mint a továbbélés egyetlen lehetőségét, vagy pedig rövid időn belül eltűnünk, mint például a századok.

A bajok igazi oka abban a fajta hitetlenségben van, amely a hétköznapi gyakorlati életben semmibe veszi az *evangélium szerinti életet*.

„Térjete meg és éljete!” (Ez. 18, 32.)

- Minden szándékotokkal, minden idegszálattal *Krisztusba gyökerezettek bele*. Ez a megtérés.

- Világos elmével és teljes szívvel ragaszkodjatok:

- Jézus személyéhez,
- a családtagokhoz, rokonsághoz, egyházközösséghez,
- a szülőföldre, a tiszta örökséghez.

És minden erőteket összeszedve, mint szemetek fényét védelmezzétek ezeket, a világ minden kincsénél többet érő kapcsolatokat, *megbízható alapokat*.

Teljes szívvel vissza kell térni ezekhez a saját gyökerekhez, a tiszta forrásokhoz, az eredethez.

„Hallgassatok Rám és élni fogtok.” (Iz. 55 ,3.)

„Reménységgel teli jövődőt szánok nektek.” (Jer. 29, 11.)

NÉPEM MEGÉRETTE A PUSZTULÁSRA

(Ámosz 8, 2.)

A MÚLTNAK TANÚSÁGAI ÚTMUTATÓI A JÖVENDŐNEK

A magyar kereszténység régmúlt időkre mutat vissza.

A hunok Szent Jeromos tanúsága szerint zsoldárokat énekeltek, gyülekezeteik pedig püspökségekbe egyesültek. Már 888-ban az egyik Kárpát-medencei püspök neve Hungárusként szerepel.

Kereszténység és emberség egybefonódott. A kalandozásoknak nevezett távoli, nyugati hadjáratokat nem lehet egyoldalúan rabló hadjáratokká torzítani. Az 57 nyugati hadjárat (amiből kettő vereség) közül valamennyi szövetségesi meghívás. Ilyet is jegyeztek fel például a modenai városkrónikában:

„Minden zezugot felkutattak, de semmit el nem vittek, nem romboltak, még a templomi kincsek is a helyükön hagyták.”

Miután megtörtént a teljes fordulat a kereszténység felé, a keresztény Magyarország, a közreadott történeti iratok császárok, pápák szerint: „A Messiásnak szentelt világ »védőbástyája« lesz az ázsiai hatalmakkal szemben.”

1500 után a valódi történelmi probléma mindig az, hogy a küzdelem „két pogány közt egy hazáért” folyik.

Alapmagatartás: távol tartani mind a kettőt, mert:

„A német s török egyre megy”.

De a harmadik pogány, az aki *bennünk él* – ez hozza a veszedelmet. Ezt kell legyőzni.

Ahol a két világ – nyugat és kelet – ütközött, ott a veszített csaták igazi neve: becsvágy, kapzsiság, árulás, széthúzás, irigység, fényűzés. A mély sebeket nem a tatár, nem a német, nem a török császár, hanem mindig “önfia vágta”. (Nemeskürti)

Egységes magyar, határozott magatartás egyformán távol tudta volna tartani mindkét erőt. A magyar nép ezer éves feladata, hogy az ellentéteknek élet vegye.

- Az értékeket közvetítse, szűrje, emberi, közösségi minősége gyarapodjon, egyensúlyozzon. Ehhez elég ereje és megfelelő élettere volt.

„Hisszük, hogy AZ, akinek akarata irányít mindeneket, *az emberiség bűnei miatt engedte* meg a magukat tatároknak nevező barbár népeknek, hogy mint pusztából előjövő sáskaraj a Nagy Magyarországot (az ázsiait), Bulgáriát, Hunországot, Oroszországot, Lengyelországot és Magyarországot (Pannóniát) is elpusztítsa.”

(IV. Béla király)

- Magyarország 1000-ben önálló úton indult el. Majd lassan más irányba fordul a történelmi magatartás. Következik: Corvin János leverése, Dózsa György leverése, a püspökök katonai vállalkozásáról Mohácsnál korabeli írás szerint:

„Lajos, a magyarok királya, Tomori és más hozzá hasonló püspökök végzetes tanácsára, Mohács gyalázatos mezején vesztünkre, szerencsétlen hadakra bízta a legfőbb ügyet.”

- Ugyanúgy hadakra és idegen, istentelen ideológiákra bíztuk magunkat a két háború alatt és után.

„Az egymásra következő két háború mérhetetlen pusztításai arra engednek következtetni, hogy Európát valóban *a saját bűnei verik*.”

(Márton Áron)

- Erdély nagy romlásának oka szintén a megromlott szívben van. Ennek kezdete II. Rákóczi György téli, támadó hadjárata a lengyelek, egy másik keresztény nép ellen.

Emberileg lezárult egy nagy korszak. Erdély történelme.

Már nem is rejtett román akadályrendszerek és találékony adminisztratív elnyomás okozza az igazi bajt. (*Fogyatkozás* - 12 év alatt több, mint 400.000 fő; Marosvásárhelyen a belvárosi plébánián 2002-ben – temetés 117, keresztelezés 37, 2004. első harmadában, pedig egyetlen egy keresztelezés volt; öngyilkosság - csak Hargita megyében 2002-ben több, mint 120; a kiművelt fők tömeges kivándorlása: pl. az idén végzett minden idők legnagyobb

magyar orvosis csoportja, több mint 130-ból nem marad itthon 30 személy; Maros megyében több mint 3000 magyar tulajdonban levő ingatlan eladó; városon a megbérmáltak 10%-a sem marad rendszeres templomba járó. *A kevélység és irigység* gyümölcseként, egy hónap alatt egy felekezeti tiszta, egységes községből több, mint 50-en jelentették fel egymást pénzügyi hatóságoknak 2004 márciusában.)

A pusztulás igazi okát úgy a múltban, mint a jelenben, a lélekben kell keresni. Ezt ismerte fel és fogalmazta meg *Bánffy Miklós*:

***Megmérettettél,
híjával találtattál,
darabokra szaggattattál.***

Mindszenty József bíboros szavai szerint: A múltnak tanúságai útmutatói a jövőnek.

Jelenleg is a vezetők saját életterületeikön kívül keresik az alapot, külső szövetségeket (NATO, UNIO). Egyik sem áll evangéliumi alapon.

A Biblia szemszögéből ez "házasságtörés" Jézus Krisztussal szemben, akivel *a szövetséget* a naponta bemutatott szentmisében megújítjuk.

„Én népem! Fejedelmeid félrevezetnek és összekuszálják az utat, amelyen jársz...” (Iz.3,12)

Leghitelesebben, legérthetőbben a Szentírás tárja fel és világítja át a tragikus, de ugyanakkor *megújulásra megérett helyzetünket*.

• **A hatalomközpontú világnézet, kultúra és oktatás megomlása**

- A hatalom biztonságot, rendet akar a társadalomban. Ehhez a világnézet az alap.

- A világnézet tekintéllyel, „tudományosan” felel az embert nyugtalanító kérdésekre:

Mi a világ? Mi az ember? Mi tesz boldoggá?

Mi az élet értéke, melyek a lehetőségei?

Meghirdeti az erkölcsi rendet és vigyáz rá.

- Azokkal a kérdésekkel foglalkozik, ami érdekel, amiről beszélnek, írnak. Művelt, megbízható az, aki ezeket ismeri. Kijelöli a helyeket és utakat.

- A világnézet elfogadásával, a közvélemény órájához való igazodásával a polgár biztonságban és a társadalomhoz tartozónak érzi magát. Elfogadja a társadalom. Támogatja, mert “közénk” tartozik. A közjót akarja, nem eretnek, nem elmaradott, nem rebellis, nem lóg ki. Nem nyugtalanít.

- Megbízható, tisztességes, kötelességtudó.

- Az így gondolkodókat a világ felemeli. Tisztséget viselhetnek és a többit taníthatják, oktathatják, egyenruhát is viselhetnek. A hatalommal egymást kiszolgálják.

- Ezek igazolják a hatalom kitűnőségét. A hatalom ezt a tudást, hűséget megjutalmazza. Előkelőséget, rangot, diplomát, katedrát, kitüntetések, felelős, jól fizetett, állást biztosít.

- A világnézet addig marad érvényben, amíg a hatalom virágzik.

- A világnézet mindig szellemi munka alkotása. Gondolati pártrendszer. Elvont – valakik úgy gondolják – a mohamedán úgy gondolja – a hindu úgy gondolja, a görög bölcsek, Arisztotelész úgy gondolja, írja...

- A világnézet, a hatalom és az Isten, ha egy lapra kerül, legtöbbször az evangéliumi élet kárára van. Még akkor is, ha mindenhová feltűzi a Pantokrátort vagy a keresztet, és azt rabolt arannyal bevonja.

A nyugati világban az elméleti, életidegen, egyoldalú, szakirányú oktatás teljesen elvesztette emberi alakját. Évtizedekig oktatnak, mégis a lényeg, az élet elszivárog. A haszontalan információözönbe belefulladás. A hajsza, a karrierépítés a családi életet lassan lehetetlenné teszi.

Ennek esik áldozatul az erdélyi magyar fiatalság is a tudományegyetemek által. Teljesen a nyugati piacra oktatnak, a fejedelmek dolgát megkönnyítik. Jobb lett volna a régi Népfőiskola gyakorlata. *Az a helyi igényekből indult és a nép konkrét szükségletét fedezte.* Nem tépte ki természetes közegéből a fiatalt,

meghagyta gazdának, nem alázta le idegenben rabszolgának. Ha a támogatás helyes céllal történne, akkor az itt megfogant, főleg családi, önálló kezdeményezéseket konkrétan támogatnák. Az egyes ló mellé társat vennének ..., nem a fiatal embert csálnák el mellőle...

A tanyák, falvak vadászterületek lettek.

Mit várunk azoktól, akik hétfőtől péntekig naponta legalább nyolc órán át a tizenhárom éves gyereket az iskolapadhoz ragasztják?

Mi címen bízzuk fiataljainkat azokra, akik a diákot egymás szolgálata helyett már az egyetem első napján egymás elleni versenyre hajszolják?

Itt a fiatalság vadászata folyik: taníttatás, oktatás cserekapcsolatok, ilyen-olyan ösztöndíj, fotómodell ajánlás „Erdély szépe díjazás”, kurzusok, tehetségkutatás és ápolás címén.

A végeredmény mindig az: addig oktatják, hordozzák, hogy a javát, ügyesebbjét, szebbjét, ilyen vagy olyan huncutsággal csapdába léptetik. Közben az apja el kell adja az utolsó tehenet, hogy a „lány kitanuljon”, majd a tehen után a földet és végül megy utána a ház is egyenesen Nyugatra, együtt, mindenestől, szabadon Európába. A csalétket bekapatják, lenyeletik és az áldozatot partra cibálják. Ott vergődhet, tátoztathat mint száraz parton a hal, hiába próbálják csillapítani, betömni a száját, fülét zenével, kampánykoncerttel, „félszigettel”, vagyis a szülők pénzén üzemeltetett „kulturális rendezvényekkel”.

Ezek után nem csoda, hogy a Székelyvécke körüli kicsi faluban 30-40 vénlegény van, Lövétén pedig kétszer annyi naponta versenyt iszik.

„Feltárta torkát az alvilág” (Iz. 5,14)

A kezük közé került új nemzedéket kifacsarják, a legértékesebb kincset, az ifjúságot is letarolják, mint a hegyoldalokról az erdőket és elkeverik a szennyel, mint leszaladó hegyi patak vizét a városok szennycsatornáival.

Az értékes örökség birtokosai a minden tehetséggel, ügyességgel megáldott fiataljaink, saját gyermekeik helyett „bébiszitterként” nevelik a másét, bolhásszák, sétáltatják a kutyát, a vendéglátói-szórakoztató iparban kiszolgálják rabszolgatartó uraikat.

„Összeadták magukat a pogányokkal, utánozták tetteiket, ez lett a vesztük.” (Zsolt. 106,35)

A gyógyulás, javulás első lépése a felismerés. Azután lelkiileg, szellemileg elfordulni a moslékos vályútól (a tékozló fiú esete), Jézus erejével szabaddá válni a divat, alkohol, elektronikai szerkentyűk függőségétől, megszabadulni a fölösleges kiadásoktól. A jövedelem és az egymásra fordított idő megsokszorozódik.

Mély keleti gyökerekkel nem szabadna az egyoldalú nyugati civilizáció majmolóivá válnunk.

„Újultatok meg lélekben és gondolkodástok szellemében!” (Ef. 4,23)

• **A világnézet-központú pasztoráció zátonyai**

„Az okoskodás és a nagy tudományod vezetett téged félre.” (Iz. 47, 10)

A Nyugat-Római birodalom bukása után a keresztény középkori társadalomnak szüksége volt világnézetre, hogy hatalma maradjon.

A baj az, hogy ezt nem Jézus Krisztusra, az evangéliumra alapozta, hanem spekulatív filozófiára. A teológiába és a népegyház pasztorációjába is az került bele, ami belefért Arisztotelész, Szent Tamás rendszerébe.

- Arisztotelész és Szent Tamás Istenezsméje, a magában spekuláló Tudós, okos, változatlan Istenről sok ragyogó igazságot felhalmozott a skolasztika elefántcsont tornyaiba és bazilikáiba.

A tiszta fogalmakra, tekintélyre épülő filozófia Istene igaz, tökéletes, tiszta szellem, örökkévaló. Mindenható Nagy Úr, de nem vonzó. Nem mozgatja a szívet. Csemege az értelemnek. Intellektualizmus, liberalizmus, materializmus, nihilizmus kiváltója.

De ez nem az Igazság, nem az Élet, nem az út, nem Ábrahám Istene, nem Jézus szeretett, bizalmas Atyja.

A népvándorlás idején a pasztoráció tekintélyre épül. A germán fejedelmek egyetlen szavára megkeresztelkednek a tömegek. Később VIII. Henrik egyetlen szavára az ország ugyanígy hátat fordít Rómának. Itthoni példával folytatva: a faluban reggel mindenki katolikus, estére templomostól református hitre tér át vagy épp fordítva, a „cuius regio, eius religio” alapján.

A mai pasztorációnk gyökere ide nyúlik vissza.

Itt nem kell kiértékelni a keresztény világnézetre épülő évszázadok kimondhatatlan értékeit vagy kibontani a gyengéit, a helyes kiindulópont megtalálásáért ennyi elég.

A korszellemmel túl szorosan összekötött örök igazságok a korszellem múlásával együtt tűnnek el a közéletből.

A világnézetre épülő *önmagáért való vallásosság* elvesztette a kapcsolatát a mindennapi élettel. A vallási igazságok, törvények tanítására, meddő moralizálásra és néhány alkalmi gyakorlatra száradt össze. Templomba záródott. Az élet elszivárgott belőle, magára maradt. A vallásos érzés, a pompa, káprázat által a tömegeket alkalmakra becsalja, de nem tudja az evangélium szerinti életmódba bevezetni és megtartani.

Az élet néhány hagyományos csúcspontját és a legvégét megpróbálja megszentelni. Többet nem is nagyon vár el tőle a világ. Néha protokollnak, díszletnek szerepelteti, meghallgatja a megnyugtató szónoklatokat. (Az Unió alkotmányában, már a keresztény kifejezést sem igénylik.)

Az élet érzékeny, mély pontjait, személyes, közösségi vetületeit a világ iparilag érzésteleníti, jelentéktelenné hazudja.

A gazdátlan, legelő nélkül maradt tömeget pótlékaival „horogra csalja”.

Felcserélődött:

- az Élet - a jóléttel, a szórakozással
- az Igazság - a tudással
- a Kinyilatkoztatás - a történelmi termékkel
- a Jézusba vetett hit - a hittannal

A megújulás kiindulópontját ezeknél a kulcsszavaknál kellene keresni: tömeg, tan. A bérmálás jó alkalom lenne megtalálni az átfordulás lehetőségét. Sokszor VI. osztályos gyerekeket tömegesen bérmálunk. A felkészülés lényege pedig az, „a fejükbe sulykolom a 120 kérdésre a feleletet...”, „tudják az anyagot”. Az ördög is így szól Jézushoz: „tudom ki vagy”, de attól ellensége marad. A megújulás, az új élet egyetlen kérdésen múlik: „Péter, szeretsz-e, követsz-e engem?”

A civilizáció naponta kínálja az új fogásokat, szüli a félelmeket, gerjeszti az igényeket.

Minden kultúra és civilizáció célja: a világ megnyerése.

Ehhez hatalom kell.

A hatalom démonivá vált – a haszon irányítja. Az embert nem szolgálja, nem táplálja, hanem felfalja. A székelyhodosi méhészmester nem adhatja el mézét, mert nincs diplomája, de a multinacionális cégek árulhatják vegyszereiket (mű méz, coca-cola, stb.), ezek megfelelnek az „Európai Unió standardjainak”.

A „mű világ”, a kultúra, a civilizáció a *hatalom eszközei* lettek. Csak arra jók, hogy az erősebb leigázza a gyengébbet. Végül önmagát is elpusztítja. Az európai kultúra Európát nem mentette meg. Amerikával együtt omlik és mindent maga alá temet. Mindenkit, aki hozzá kötődik, aki szellemi közösséget vállal vele.

A globalizáció szelleme Erdélyre felírta: VÉGKIÁRÚSÍTÁS. Ők lejtőnek viszik a népet, mi hegynek kapaszkodunk.

Nem lehet cél a civilizáció bálványozása. *A civilizáció hatalmi alkotás.* Mi nem hatalmi alapon kell, hogy berendezkedjünk.

Emberi műben teljesen megbízni soha nem lehet. Teremtett való önmaga alapján soha meg nem állhat.

Ez a szellem Babilonban (nagy városban) születik, egyetemeken, színházakban, stúdiókban, konferenciákon, parlamentekben dajkálják. A kicsinyek vérén, veritékén luxolnak. Nekünk a „mű világ” hatalmi, gazdasági stabilitásánál messzebb kell mennünk.

Ezektől függetlenül kell a nép visszanyerje lelkierejét, békéjét.

„Vonulj ki onnan én népem.” (Jel. 18, 4.)

HATÁRHELYZET

BÁRCSAK FELISMERNÉD... (Lk. 19, 42.)

• A felismerés és a megújulás akadályai

I. Mindenkit visszahúzó nehézségek:

- személyes és társadalmi bűnök ereje
- szellemi vakság - médiadiktatúra
- a sátán csapdái, nemzeteket megtévesztő kívánságai

II. Sajátos akadályok, visszautasítások, elhárítások:

A/. A vallástalanok, Krisztusban nem hívők esetében:

- saját életvitelük belső korlátai
- az evilág vonzásának lehúzó ereje
- a hívők rossz példája, közömbös magatartása
- az átütő erejű misszió hiánya

B/. Az egyházon belül

A vallásukat gyakorlókat mi fogja vissza? Mi akadályozza a zsinatok, sűrűn tartott megbeszélések, konferenciák, szakbizottságok munkájának ellenére az új élet szárba szökkenését?

- zárkózottság
- elbizakodottság, demonstrációból, ambícióból látványos, célszerűtlen építkezések közösségépítés helyett
- életet nem hordozó, meddő formákhoz való beteges ragaszkodás
- torz hatalom-, tekintélyközpontúság
- hamis vallási intellektualizmus
- értéktelen, önkényes vallási gyakorlatok (Ef. 2, 20-23.)
- keményszívűség - "Meghiúsították magukban Isten szándékát." (Lk. 7, 30. Lk. 11, 37-54.)

*A megújult életet képviselő csoportok szolgálatát mi bénítja?
Miért nem tudják hatékonyan képviselni az új életet?*

- a hiteles élet hiánya
- az irgalmasság cselekedeteinek hiánya
- idegen kultúrákból átvett, utánzott kifejezés- és magatartásformák
- alapokat feladó szenzációkeresés

C/. *Kisebbségi vagy többségi helyzetben*

- A kisebbségbe került közösségekre a teljes feladás magatartása, a pánik, a menekülés jellemző.
- A felekezeten, nemzetileg többségben élők nem érzékelik, nehezebben ismerik fel a fenyegető veszélyt: „ne dramatizáljatok.....”, „Ne hirdessétek ezeket, nem érhet minket gyalázat.” (Mik. 2, 6.)

D/. *A hatalommal bírók vakága*

Könnyen visszautasíthatják Jézust, mert a meghirdetett üdvösség:

- nem fedi az evilág elvárásait
- nem azonosítható pusztán erkölcsi vagy politikai törekvésekkel

Ezért a hatalmasokat kísérti legjobban a vágy, hogy útjába álljanak. A tanultakat csábítja az intellektualizmus, hogy ne vegyék komolyan a prófétai Szót. Az önmaguk és a törvény előtt tisztességeseknek nagy a kísértés, hogy mellőzzék és visszautasítsák Jézus személyét és életmódját.

Az állam, a törvény, a kultusz, a szervezőmunka igézetében bizakodók merevebbek. A látványos eredményekkel, a feltűnő elfoglaltságokkal megelégedettek „kemény szívűek”, aki nevet szerzett, aki tele van, annak nehéz befogadni. Akinek nem fáj, annak nehéz gyógyulni.

Isten a történelmet meghaladó népet akarja. Jézus a történelmet túlélő országot hirdeti meg. A fényűzők ebből kimaradnak, mert megbontják erőszakkal és csalással a nép szellemi egységét.

„Ki figyel föl rá és ki gondol a jövővel?” (Iz. 43,23)

Megelégszenek a múlt csonkjainak lerágcsálásával. „...ki-ki saját hasznát keresi.” (Iz. 56,11) - a nép „maradékát” felélik. - A hatalmasok a gyöngébbeket szolgálkká teszik, ők maguk pedig a gonosz hatalmak, a démonok szolgálói lesznek. A nép legjavát pedig intézkedéseikkel kiszolgáltadják a démonoknak és az evilágnak. (Zsolt. 107,35-37)

- A vezetőnek mindig helyzete van: Heródesnek Jézus születésekor, Pilátusnak és a másik Heródesnek Jézus halálakor, a fáraónak, minden királynak, végül minden iskola igazgatónak, óvónőnek polgármesternek, papnak, mindenkinek, aki közösségért felel.

- *Az Isten szándékát akadályozó hatalmi, közéleti emberek szimbóluma a fáraó.*

- Intelligens, hívő ember. Bocsánatot kér (Kiv. 10,16), de tisztségének, hivatalának rabja. Rab ember. Ezért maga körül sem akar szabad embert látni. A viselt tisztsége, tekintélye megköti.

- Az idők jeleit érti, de fogoly. Teljesen azonosult a felvett címmel. Rabja a fáraóról kialakult képnek

- Hivatali félelem megbilincseli: nem változhat semmi. Ami van, ahogyan van úgy a legjobb.

- Nem szabad semmit sem megkérdőjelezni. Nem szabad változtatni. Még Istennek sem. Állapotának, saját hatalmának foglya.

- Szolgálja a rendszert, ami fenntartja őt.

- Nem egy meggyőződést, nem a jót képviseli, hanem egy „hulla” rendszer érdekét.

- Nem elég a törvény szerint kifogástalannak lenni, a kultuszt végezni. Zakariás pap, Keresztelő Szent János édesapja, ezen a téren kifogástalan, de nem hisz Isten szavának, nem bízik Isten ígéreteiben, ezért némul meg.

- *A másik oldalon ott van Kornéliusz, Gamáliél, Nikodémus, Mózes. Ők egyéniségek.*

- Kornéliusz hivatali ember, katonatiszt, de nem bűvöli el a császár koronája.

- A Golgotán ott van egy másik katonatiszt, aki ugyancsak továbblát a császár jogaránál, nem vakítja el a főpapok szövege,

vagy a nép, a többség harsogása. Meggyőződése van. Hisz. Hitét katonája előtt is megvallja: Jézus az Isten Fia, akkor is, ha a helytartó és a főpapok másképp látják.

- Mózes megújult személyiség. Nincs kisebbségi tudata. Egyenlő félként tárgyal a fáraóval. Küldetését vállalja. Népet, közösséget képviseli. Nem vonul el népének egy részével áldozatot bemutatni, mert *a szabadság az egész közösség ügye.*

Vezető az, aki uralkodik a távlat fölött, messze lát. A zsellér és a mai „perc-ember” nem tud távlatban gondolkodni. A vezető hivatása összefüggésben látni, irányt, tartalmat közvetíteni, a sorsfordulóknál elöl állni.

- A politika nem számol Istennel, aki a történelem ura.

- A politikai, gazdasági és szociális helyzet mindig a nép Istenhez való viszonyát is tükrözi. Abban kell szemlélni.

- Isten azt akarja, hogy a nép minden külső katonai segítségről, szövetségről mondjon le és teljesen hagyatkozzon Rá.

• **Kínálkozó minták**

I. Csapdák, zsákutcák, tévutak, megtévesztő kívánságok:

- civilizáció, haladás
- szövetségek
- intellektualizmus, kulturális kereszténység
- meddő vallásosság

II. A lenyűgöző bálványok és az evilági minták jegyei:

- *törtető, gátlástalan érvényesülés*
- *anyagi, kényelem, sikerközpontú szemléletmód*
- *a civilizáció, az intellektualizmus és a média kényszerei*
- *alapokkal, hagyományokkal, gyökerekkel szakító magatartás*
- *társadalmi és földrajzi hely megváltoztatása*
- *kiművelt fők elszívása kizárólagos és erőltetett gazdasági és politikai érdekek dominálása.*

- szétrombol mindent, ami egységes: a nemzetet, egyházközséget, rokonságot, családot, házaspári kapcsolatot, a személyt
- minden féle vallást a tolerancia nevében eltűr, de Jézus személye mellékes, ellenszenves

A *meztévesztő kívánságok* beszivárognak a nép szívébe. Nem tudja helyesen értelmezni azokat. A veszedelem nyakkendősön, papíroson, tanult emberektől, kényszerítve jön. *Tekintéllyel, ösztönt gerjesztve* sodor.

Egyre ostobább igényeket korbácsol fel. Egyre nagyobb hajszába űzi bele a népet, aki egyre boldogtalanabb, egyre gyengébb. A boldog ember erős. Az *erőslakú nép* fegyelmezett. Állandó készenlétben van. Virraszt. Éber. Nem nehezedik el szíve a tobzódásban. Nem kerekednek föléje az evilág gondjai. Nem fél. Nem kapkod mohón a meztévesztő szenzációk után. Mindig az alapon marad és reménykedő.

A MEGÚJULÁS

AZ ÚJJÁSZÜLETÉS

• Mi az újjászületés?

1./ Mindenkinek szükséges az újjászületés

„Ne csodálkozzál, hogy azt mondtam neked: újra kell születnetek.” (Jn. 3,7)

- nem vallásos szülőktől örököljük, (a hívő szülők gyerekei nem lesznek automatikusan jó keresztények)
- vallási tisztséggel át nem adható (viselhetek magas egyházi tisztségeket, méltóságokat anélkül, hogy újjászülettem volna)

2./ Nem saját erőfeszítéssel érjük el

- nem gondolati erőfeszítés eredménye, nem hitigazságok intellektuális megértése és megtanulása
- nem erkölcsi erőfeszítés gyümölcse vagy a rossz szokások levétele
- nem a viselkedés megváltoztatása
- nem a jó tulajdonságok, erények feljavítása
- több mint parancsolatok és törvények tökéletes betartása
- a vallásos hit, vagy kultuszgyakorlatok nem pótolhatják, (gyónhatok, megbérmálkozhatom, mindenféle feladatot magamra vállalhatok anélkül, hogy újjászülettem volna).

3./ A körülmények, vagy a környezet megváltozása nem hozza magával (új templom, anyagi jólét, vagy kivándorlás)

- nem fejlődési folyamat eredménye (aki szellemileg halott, akiben nyoma sincs az életnek, ott nem lehet növekedés)
- nem társadalmi, politikai változás következménye
- nem reformáció (nem a hit tartalmát kell megváltoztatni)
- nem katolikus restauráció, nem elég a formákat, struktúrákat, az infrastruktúra hatalmát tökéletesíteni
- nem pasztorális fogások, ötletek, új módszerek összességének alkalmazása
- nem a tudás eredménye

- nem a szakszerűség vagy színvonalas programok szervezésének az eredménye

Hogyan történik a személyes újjászületés?

Az újjászületést csak a Szentlélek végezheti el. Személyhez szól és a személy magvát belülről újjáteremti.

A Szentlélekkel eltelt ember a világ új alapja.

Az újjászületett lélek szívből és saját kultúrájából, Szentlélektől ihletett formát ölt, hangban, mozgásban, liturgiában. Kultuszt alkot, élő struktúrákat éltet.

A próféta tiltakozik a meddő ritualizmus ellen.

- „Ez a nép csak szájával közeledik hozzám és csak ajkával dicsőít, szíve azonban távol van tőlem, istenfélelmük csak emberi parancs követése, amit betanultak.” (Iz. 29,13)
- Az áldozattal, szertartásokkal, ájtatosságokkal nem lehet helyreállítani a formáságba süllyedt hitéletet.
- Nem elég a mágikus bizalom a kultuszban (rézkígyó, szent korona, Somlyó, jelenések).
- A kultusz és a törvény csak az istenélmény, a megrendülés, a találkozás megtapasztalása után jöhet. Először szívbe, aztán kőbe. Ami már megszületett, ami él, azt gondolja, ami növekszik, azt struktúrával támogatja.
- A próféta nem akar kultusz nélküli hitéletet. Törvény nélküli társadalmat.

• **Én mit tehetek?**

Megkeresztelkedtem. A mag a földbe bekerült. A keresztség a megtérés pecsétje. A gyermek-keresztség a nyilvánosság előtt és a kultuszban történik, ott is marad. Az egyház ezt tudja, ezért van a bérmlás. Ebben kezd kibontakozni az, ami a keresztségben történt. A gond az, hogy legtöbb esetben gyerekkorra esik a bérmlás is, csak nagyobb a népiünnepély, nagyobb a parádé. A bérmlás célja az lenne, hogy a keresztség alkalmával a szívbe került mag személyes döntésem által kicsírázzon, hogy *személyesen* felvállaljam a Krisztussal való életet, a Szentlélek kegyelme bennem érvényre jusson.

- Akarom, felvállalom ezt a Lélekből „felülről való” újjászületést, amely formailag már megtörtént, ha meg vagyok kereszttelve.
- Hívom, várom és szabadságot adok a Szentléleknek értelmem, gondolkodásmódom és szándékaim, egész szívem felett.
- Át akarom élni ezt a szellemi újjászületést.
- Személyesen, szívem mélyéből ellene mondom a sátánnak.
- Határozott döntéssel szívem minden bizalmát Istenbe vetem, Jézus mellett döntök: ezt kimondom.
- Őt megújult életem uraként megvallom.
- Ez egy MEGRENDÍTŐ TALÁLKOZÁS Istennel. (Ábrahám, Jeremiás, Mózes, Péter, Szent Pál).

Ez a szellemi élmény, megrendülés. Ez az Isten-tapasztalat nagyon sokszor eleven érzelmi élmény is, Isten fensége, szeretete, szentsége, dicsősége, elevenisége meghat. Ha ez így van, külön ajándék, de fontosabb a hitben való megélés, az *akarati döntés*. Ehhez az első “megszületéshez” naponta visszatérek...

Isten legelső és legerősebb ígérete, hogy új szívet teremt. Én önmagamat fel nem szabadíthatom. *A szívnek kell megváltozni, ha az élet felszínén gazdaságban, viszonyokban jobbrafordulást, változást akarunk.*

Az élet, a gondolkodásmód, a gazdaság, a politika meghatározója a személy. A személy magva, szándékainak forrása a SZÍV.

A felismerés magambaszállást, észretérést jelent.

Meghallom, befogadom a Szót. Magamba szívom. Szabadkezet engedek Istennek szívemben. Ez az, amit tehetek.

Ez a lényem legmélyebb tette. Tiszta kiindulópont. Ezért a legnagyobb esemény az újjászületés.

Az átalakulás a Lélek műve, Ő kelt életre. (Róm.8,10-17)

Az igazság szavával, Igéjével történik. (Jak.1,18), (1Pét. 1,23)

Mindaz, aki Krisztusban van, új teremtmény. (2Kor. 5)

Belső emberünk napról napra megújul. (2Kor. 4,16)

Adja a Lelket azoknak, akik kérik. (Jn ev.)

Adja a Lelket azoknak, akik engedelmeskednek Neki. (ApCsel.5, 23)

Mérték nélkül adja. (Jn 3,35)

• **Az újjászületett egyéniség jegyei**

- Megbékélt.
- Szellemiekben, lelkiekben való öröm jellemzi. Boldog vagy, mert hitted, hogy beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neked. (Lk. 1,45)
- Megnyílik az elme az Írások megértésére. (Lk. 24)
- Megérti Isten igazságait. (1Jn. 2,27)
- Útra kel, közösséget keres, megosztja a titkot. A fa a tűzön egyedül nem ég. Kialszik.
- A Szentlélek hatalmával és erejével szolgál.
- Nem megosztott. Összeszedett. Saját talajon áll. Nem ingatag. Nem kihasználható. Tömör. Nem megbontható.
- *Szabadon választott értékrendjét* követi. Képes az önlegyőzésre, de nem asszimilálható. Önfeláldozó. – Nem fél. Nem zsarolható. Nem lesz zsarnok.
- Szívósan érvényesíti értékrendjét, amit önmagában, s nem dolgokban hordoz.
- Önmagát meghatározza. Neve van. Ereje van. Önmagát megmutatja.
- Életrevaló. *Az élet tanúja.* A világnak útban van. Ezért félreteszik. Kivégzik. Annál inkább tanú. Vértanú. Ezt egyedül is vállalja, magára hagyva.

A MEGÚJULÁS ESZKÖZE: ISTEN IGÉJE

• **Az IGE önmagában, önmagáról**

Ég és föld elmúlnak, az én Igéim el nem múlnak. (Lk. 21,33)

Jézus szavai Lélek és élet. Leírva is több, mint betű.

Isten Szava a fizikai világ forrása. Isten Igéje a fizikai és a biológiai törvények fölött áll.

A föld és az ég Isten szavára keletkezett. (2Pét.3,5)

Szavaival fenntartja a mindenséget. (Zsid. 1,3)

Isten Igéje a világot nem csak teremtette, nem csak fenntartja, hanem azt állandóan alakítja, a büntől eltorzított formáit gyógyítja. Isten szavának hatalma van testünk fölött, betegségeink fölött, még a halál fölött is. Jézus megszólítja a vakot: Láss! – Azonnal visszanyerte látását.

(Lk. 18,42)

Lázár, jöjj ki! A halott kijött. (Jn. 11,43), (Jn. 4,51), (Mk. 4,39)

Az Ige engem szólít meg. Két lehetőség van: a Szó megszívlelésével vagy visszautasításával sorsomat alakítom.

Az emberek alapmagatartása: félelem az Isten szavától. Zakariás, Keresztelő Szent János apja nem tudja örömhírként fogadni Isten üzenetét, fia születésének hírért. A zsidók várják Jézust, mégis mikor megérkezik, megriadnak.

Nem hallgató, nem olvasó vagyok, hanem hordozó.

Az igehirdetés esemény, egy tény bejelentése. Isten szándékának érvénybe léptetése.

Tehát:

Isten Igéje történelmet alakító erő.

Ezért, hittel kell hallgatni:

Megvalósul „ha megszívlelitek”. (Zak. 6,8; Tób. 14,4), ha megteesszük.

Jézus megszólítja Pétert: Vessétek ki a hálót... Meg is tették... és nagy tömeg halat fogtak. (Lk. 5,6)

Minden attól függ: személyes életem, a nemzet sorsa, történelme, hogy hogyan hallgatom!

Egyik oldalon: Mária (Lk.1,45), Máté, Péter... hittel hallgatják, azonnal cselekszenek és *a befogadott Ige kifejzheti erejét*, érvényre jut.

A másik oldalon pedig a gazdag ifjú, Heródes... Az elhangzott Ige életet vagy halált hordoz.

Isten szava eleven, *szérválaszt*... Ítélt a szív gondolatairól. (Zsid. 4,12)

A Szóra adott válaszunk meg fogja határozni sorsunkat.

Az igét a *hit* által kapom. A Szónak a *Lélek* adja a hatékonyságot. *Az Ige és Lélek a készséges szívben a hit által együtt működik.* (ApCsel. 15, 9)

Az evilág nem hallgat rá. (1Jn. 4)

Közömbösen hallgatjátok. (Zsid.5,11)

Szavának hallatára lázadoztak. (Zsid. 4,16.)

A tőlem hirdetett *Ige ítéli el* őt. (Jn. 12,48.)

Összefoglalva: az elhangzott Szó mindig beteljesedik, az Írás soha nem veszti érvényét.

• **Az írás mindig beteljesedik**

- Az Ige átlépi az időnek a korlátait. Utal egy elmúlt eseményre. Feltárja a jelen tényeit. Meghirdeti a jövődőt.

- Túlmutat az eredeti tényen. Attól függetlenül is áll.

- Az igehirdetés Isten tette, cselekvése. Az embertől is tettet követel. Nincs alávetve az ember kritikájának.

- Nem Istennek kell újra szólni, nekem/nekünk kell meghallani, gyakorlatiasan, a történelemben ágyazva, a mindennapi életben viszonyulni hozzá.

- *A jelen helyzetben is a leírt isteni szó mutat rá a bajok igazi okára, a SZÓ visszautasításának következményeire:*

- Nem lesz többé születés, terhesség, foganás. Gyökerei kiszáradnak. (Óz. 10,11)

- Ami terem, idegenek falják fel. (Óz. 8,7)

- Mert nem hallgattak Rá, tévelyegni fognak a nemzetek között. (Óz. 9,17)

- Hiába építetek kőházat, nem fogtok benne lakni. (Ám. 5,11)

- A gyöngét elnyomjátok. (Ám. 4,1)

- Saját szolgálóik prédájává lesznek. (Zak. 2,13)

- ...nem akartok hozzám jönni, hogy életetek legyen. (Jn.5.,40)

- Menthetetlenül elpusztultok. (MTörv. 28,15)

A jelen helyzetben is az egyetlen kiút az, amelyiket Isten leírt és testté lett Igéje mutat.

Jézus személyének, szolgálatának, titkának megközelítése újszövetségi igék alapján

1. Kezdetben volt az Ige... (Jn. 1,1)

Ő előbb van mindennél és minden benne áll fent. (Kol.1,17)

2. Minden Őáltala lett...(Jn. 1,3)

3. *Az Ige testté lett...* (Jn. 1,14) Asszonytól született (Gal.4,4)

Szolgai alakot fölvéve kiüresítette önmagát... (Fil. 2,7)

Az Úr Lelke rajtam, Ő kent fel engem. (Lk.4,18)

Jézus bejárta egész Galileát. Tanított a zsinagógákban, hirdette országának örömhírét és meggyógyított a nép között minden betegséget és minden bajt. (Mt. 4,23)

A juhok számára én vagyok az ajtó...Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen...Életemet adom juhaimért... (Jn. 10)

4. *Jézus szenvedése és halála*

Fölugráltak és kiűzték a városból. (Lk. 4,29)

Hangosan fölkiáltott és kilehelte lelkét. (Lk. 27,50)

5. *Föltámadt*, amint megmondotta. (Mt. 28,6)

Ő a Testnek, az Egyháznak a feje. (Kol. 1,18)

6. *Megdicsőült, felmagasztalt*

Isten fölmagasztalta és minden mást fölülmúló nevet adott neki. (Fil. 2,9)

Föltekintett az égre és megpillantva az Isten dicsőségét és Jézust, ahogy az Atya jobbán áll. (ApCsel. 7,55)

7. Ez a Jézus, aki közületek fölment a mennybe, úgy jön el ismét, ahogy szemetek láttára a mennybe szállt. (ApCsel.1,11)

Nézzétek, eljön a felhőkön. Látni fogja Őt minden ember, azok is, akik keresztül szúrták. (Jel.1,7)

Én vagyok az első és az utolsó, s az élő. Halott voltam, de most örökkön örökké élek. (Jel.1,17)

Hamarosan eljövök és magammal hozom a jutalmat, hogy megfizessenek kinek-kinek cselekedete szerint. (Jel.22,12)

A MEGÚJULÓ NÉP

ALAPELEMEI

- **A nép**

- Nem a falusi társadalmi réteget jelenti.

- Nem egy elnyomott osztály. Nem a középkorban keletkezett, jelenleg pedig haldokló társadalmi képződmény, amely nem vesz részt a hatalmi és a politikai élet irányításában.

- Nem az a szempont, hogy az uralkodó a hatalomhoz viszonyítva alattvaló vagy hátrányos helyzetben van-e, hanem az, hogy önálló és önellátó. Sőt az istenített normáktól, hivatalosított hatalomtól, a korszellemtől (török, osztrák, kommunista...) függetlenül is tud élni. A divatos, erőszakos szemléletekkel szemben is fenn tud maradni. Addig erős, amíg félni nem kezd.

- Van benne egy összetartó titkos erő, közös szellem, lelkiület. Ez a titok táplálja, egyensúlyban tartja a csoportot. Alapja a személyi, családi, közösségi öntudat, *a hivatás*.

- Önellátásra rendezkedik be.

Saját életvitele van. Nyelve, élményei, dalai, eszközei saját életteréből valók. Kultúrájában, művészetében ő a szerző, előadó és fogyasztó.

Saját környezetet teremt. Ezt nem kényszeríti másra, de rá sem kényszeríthetnek semmit e világon.

- Erős, élő a közösségi tapasztalata. A nép összeáll családdá, nemzetséggé, nemzetté. Nem akar tömeggé porladni.

- Sajátossága nem makacsság, nem sovínista törekvés, hanem ez a legtermészetesebb, legracionálisabb, leggazdaságosabb szerveződés, legbiblikusabb, *leghitelesebb egység*.

- Életet ad, életre való, életkedve van. Vállalja a folytonosságot, az alapokat, akarja a jövőt. Nyugodt, békés, nem kapkod, mert nem kergeti mohón az újat, mégis képes megújulni.

Van egy alap öntudata. *Felvállalja a törekvést, az újrakezdést.*
A tömeg nem. A tömeg tőr, majd lázad. Leszámol. A forradalom, a lázadás tép, szakít. Az eltiport tipor.

A nép folytonosságot, növekedést akar. Megjelenésében (népviselet), életvitelében eredeti. Olyan környezetet alakít, amelynek saját légköre van, amely egyedül az övé.

A papság, a vezetők nagy része a népet is tömegként kezeli. Dózsa parasztjait le lehet mészárolni, akár tízezret, a csángókat fel lehet áldozni, ha egyházpolitikai érdekek úgy követelik. Inkább vállalják a vezéri, mint a pásztori szerepet.

A tömeg: Felbomlott, *elv és eszme nélküli* csöcselék. Átveszi a diktált életformát, szabványterméket. Névtelen akar maradni. *Nem megszólítható.* Istent sem szólítja a nevéen.

Nem vágyódik arra, hogy saját kezdeményezésére alakítsa életét. Gépiesen illeszkedik a szabványhoz. A széliránnyal gyorsan változik. Apostolai a demagógusok, agitátorok.

Tápláléka a frázis és a szenzáció. Nem igényel személyes élményt. Parancsot teljesít. Nem felel tetteiért. Nem vállalja önmagát.

Jézus nem a tömegekre alapoz, hanem a tanítványaira, egy nép fiaira, akiket név szerint megszólított, akik önálló személyként követik Őt.

• A személy

Önálló, önmagán uralkodó, önmagát vezető, szabad lény. Független. Formai sajátossága az egység és a szervezethez. Magva van, jelleme van. A jellem a személy magva. Ez a Szentlélek és az új élet otthona. Ezt a belső rendszert állandóan műveli.

A személy a legteljesebb érték- és élethordozó. A legfőbb emberi szükségleteknek és értékeknek nem sok köze van sem a pénzhez, sem az oktatáshoz. A szeretet, hit, hűség, becsület, egészség nem szerezhető be sem a bankpalotákból, sem a katedráktól. Ha ezek igazán az enyéme, bennem vannak, erőszakkal el nem vehetik tőlem. Meztől is megőrizhetem

személyi gazdagságomat és méltóságomat. Igaza van Rókusfalvy Pálnak: a legnagyobb szegénység az embertelenség.

A személy szívének tartalmát képes átadni környezetének. Képes átvinni egy másik szívbe kőtáblák és papírhegyek nélkül. Szájról szájra, szívből szívbe, ahogyan egy tanyai édesanya. Ez az igazi kultúra. Már Mózes összetöri a kőtáblákat. Jézus csak porba ír, de a barátai szívébe gyökerezik.

A Szentlélek ezt a szívet teremti újjá.

A nép, a közösség önálló személyekből épül fel.

Hitéletem megújulásában is a személyből kell kiindulnom. Zavarhatnak az egyház bűnei, idegenek lehetnek egyes vallásgyakorlatok, de ha Jézus személyére figyelek, Ő új kiindulópont.

„Verjetek Benne gyökeret, épüljetek Rá...” - Jézus Krisztusra.

(Kol. 2, 7.)

Első lépésként időt kell szánnom Rá, mint minden kapcsolatra. Az Ő arcát, személyét kereső csendben felvillanó találkozások élményében egyre jobban megcsodálom, megszeretem és vágyakozom, hogy közelebb kerüljek hozzá, kövessem. Ragaszkodni kezdek hozzá, szándékaimat, tetteimet hozzáigazítom.

- **A közösség**, mint emberi szükséglet - szellemi környezet

Mindenki számára nélkülözhetetlen a közösségi „belső élet”. Pótolhatatlan a *közösségi meghittség*.

- Kell a közösségi érzelmi meghittség – az élet minden pillanata tele van érzésekkel.

- Kell a közösségi értelmi meghittség - minden percben gondolkodunk, értékelünk, döntünk. Ennek az élményanyagnak egy részét meg kell osztani tágabb közösséggel is.

- Ezt a közösségi, meghitt élményanyagot nem pótolhatja semmilyen globalizációs program. Igaz, egész iparágak igyekeznek ezt az űrt hatalmas szórakoztató ipar rendszereivel pótolni. Tolakszanak a

média manói napról-napra új ötlettel, de minél nagyobb a tülekedés, annál több a kielégítetlen kívánság és ideges vergődés.

A valódi emberi szükséglet több, mint a felgerjesztett ösztönöktől hurcoltatni. A legelső szükséglet a megelégedett, megbékélt szív. Meg vagyok győződve, hogy jó helyen vagyok. Itt jól érzem magam. Otthon vagyok. Örömöm egyre teljesebb. Önértelmezésem nem inog. Önértékelésem kipróbált. Nem kapkodok új kínálatok után. A személy, család és közösség ellenes hatalom vonzereje és terrorja mindenkit elsodor, aki nem eresztett saját gyökeret. Csak az éli túl, aki szívében megelégedett.

A közösség belső élete az átadás és befogadás. Egy átáramlás. Ezek nem magas intellektuális megbeszélések. Lelki környezet, amelyben otthon vagyok. Beteljesedem a kapcsolatokban. Másokkal vagyok egész.

- A mennyország Isten önközlése. Megosztja dicsőségét, belső életét.

- A közösséget a meghittség és az emlékezés élteti. A bensőséges kapcsolat, a közösség annyira fontos a személynek, mint a vérkeringés, légzés a szervezetnek.

ALAPOKRA TALÁLÁS

• Emlékezés, ünneplés

Az *emlékezés* a múlt mélységeibe visszanyúló gyökér. Minél mélyebbre leereszkedik, annál biztosabb ígélet a jövőre. A múlt erejét átmenti a jelenbe. A múlt értékeinek felidézése biztosítja a jövő helyes irányát, tapasztalatát. Emlékezem, tehát eligazodom. Látom a következő lépést. Az úton, a szilárd talajon maradok.

Emlékezni nemcsak azt jelenti, megőrizni, hanem inkább segítségre találni. Ez a jó értelemben vett hagyomány. Még az iparban sem lehet e nélkül alkotni, pl. autót gyártani máról-holnapra.

- Az emlékezés szárba szökken, kivirágzik, ünnep lesz. Az ünneplést megelőzi egy csoda. Megelőzi az élet.

- Az *ünneplés* nem munkaszünet, nem szórakozási alkalom. Nem elég a figyelem elterelése, nem elég az elkábítás, az elzsibbadás.

- Az ünneplés nemcsak megemlékezés a Karácsonyról, Húsvétról, a születésnapról, a nemzeti évfordulókról...

- Az ünneplés részesedés Isten fenségéből, méltóságából, szépségéből. Az örök élet előlegezése, a „násznép” élménye.

- Megvalósulása annak, amire emlékezünk. Hirdetése annak, amiben részesülünk.

- Az ünneplés az alapokra találás.

- Emlékezni nem azt jelenti „eszembe jut” – emlékezni annyit jelent: emésztetni, felszívni, új erőre kapni. Emlékezni annyit jelent, mint nászra lépni a múlttal. Szellemi utódok nemzése és születése. Ettől lesz ünnep a múlt. Így lesz a gyökérből korona. Az új idő az ünneplést nem ismeri. Nem ünnepel, szórakoztatni akar. Szórni, szétrázni.

Beleszülettem a kereszténységbe, a magyarságba. Mi még beleszülettünk ebbe a keretbe. Ez alakított, hordozott.

- Az új idő ezt a rendszert szétverte és a romjait pusztítja. A porát is el akarja takarítani a globalizáció.

- „Maradj itthon, járj templomba...”. „Gyerekeidet neveld magyarnak...” Ezeket hallgatva úgy érzi magát az új nemzedék a szülőföldön a globalizációs világ csábításival szemben, mint a nagylány „hátszobában” a 18-dik születésnap buliján.

- Miért?

- A kérdés az, hogy ki akar magyar lenni? Ki akar keresztény lenni?

- Ez nem népünnepélyen hangzik el. Nem a búcsús prédikációs szónok kérdi, hanem az:

- aki a munkahelyet adja (pl. a RomGáz-nál)

- aki a fizetést adja, aki az ösztöndíjat osztja

- kérdi a médiától elkábított gyerekeim.....

- a feleségnél csinosabb munkatársnő...

A kérdés nem a fületem csiklandoztatja, hanem a zsebemet. A hasamat, a vetett ágyamat, a szívemet, a karrieremet fordítja ki.

- Nem kérdés, hanem eleven harc.

- Rákóczi idejében, '48-ban egyszerű volt. Ha egyszer eldöntöttem nem akarok áruló lenni, vettem a kardot, beálltam a zászló alá és szemtől szemben álltam az ellenséggel. Éjjel nappal kötött a kuruc életforma, látszott ki a kuruc, velem szemben pedig ott a labanc, nekirontok, s ha tudom levágom, vagy fordítva.

- Ugyanígy a népegyház virágkorában még fél generációval ezelőtt szólt a harang, mozdult a család, özönlött a nép a templomba, hordozott a rendszer.

- Ma már a kuruc zászló nincs sehol. A labanc sem ront rám kivont karddal.

- A labanc már beszivárgott a házamba. Bebújt a zsebembe, befeküdt az ágyamba.

- Az ördög a patáit lerúgta és a szépségszalomból, a színpadról, a képernyőről, a bankból csábít.

- Bejött egyenesen a szívem közepébe...

- Ezen a harctéren nem a kard villog, nem az ágyú dörög, sokkal veszedelmesebb fegyverekkel támadtak meg. Kereszténységemért önmagammal, a fölgerjesztett kívánságokkal kell megküzdenem. S férfi legyen a talpán az, aki ezt a labancot levágja, aki ezt a fényes, kikozmetikázott démont, mint a sötétséget kidobja.

- A jövődőben a közösségeket nem lehet külső abroncsokkal, parancsokkal, kötelességre való hivatkozással összetartani.

- Közösségünk élni fog, ha szívbeli igénye lesz az evangélium szerinti élet és visszatér a saját alapjaira.

A MEGÚJULÓ NÉP GYÖKEREI

A NEMZETI KÖZÖSSÉG ALAPJAI:

- **Szentírási alapok**

„Menj el a népedből valókhöz.” (Ez. 3,11)

Isten szeretete, Izrael mellett, a népeket külön-külön is átfogja. A prófétáknak sokszor van üzenetük a pogány népekhez is. A választott nép nemzetként éli meg hivatását, bűnbánatát. Nemzetként a nemzetért imádkozik.

„Könyörülj nemzetünkön...” (Judit 6,19.)

„Izrael nemzetsége elkülönült az idegenek fiaitól. Odaálltak és megvallották bűneiket és atyáik tévelygéseit.” (Neh. 9,1-2)

„Egész Izrael könyörgött minden erejéből, mert a halál már a szemük előtt lebegett.” (Esz. 4. 17h-i)

Egyre inkább előtérbe kerül egy új nép:

„Összegyűjtelek benneteket a népek közül... egyetlen szívet adok nekik és új lelket...” (Ez. 11, 17.)

Az új életre való meghívás Pünkösdkor minden nép számára elhangzik.

„Halljuk, hogy a mi nyelvünkön hirdetik Isten csodás tetteit” (ApCsel. 2,11)

Jézus küldetése is egy nemzet keretei között bontakozik ki. Népe munkáját értékeli. Fáj Neki, hogy népe nem akarja felismerni Isten látogatását.

Ennek súlyos következménye miatt sír, mivel Jeruzsálemben “kő kövön nem marad”.

Az egyház születésnapján ez a nemzeti keret kiterjed a föld minden nemzetére. Sokféle nemzet elcsodálkozik, hogyan hallhatja mindenikük „saját anyanyelvén” a galileai Péter szájából az Igét. (ApCsel. 2,9)

Az újjáteremtés után, a Jelenések könyve szerint, Isten dicsőségében minden nemzet képviselve van. Addig egy kisebb közösség tagjaként sajátos lelki éghajlatban él. Építi Isten Országát, amelyben nem lehet ellentét forrása az, hogy valaki görög vagy zsidó, férfi vagy nő...

• Természetes alapok

A nemzeti közösség természetes elemei:

- a.) - család: nem annyira politikára vagy gazdaságra, épül, hanem eleven kapcsolatra, szeretetre...
- b). - szülőföld: otthonom, hazám, az atyák sírja, erős gyökér
- c). - anyanyelv: a közös gondolkodást hordozza
- d). - sorsközösség: közös lelkület, közös elvek, megélt élmények, szellemi átélések folytonossága
- e). - emlékezés: ünneplő közösség.
- f). - szellemi hatalom: egyedeiben is önálló és ami az övé hatalommal használja. Jogilag sok földterület a nép tulajdonában van, de a szellemi hatalmat elvesztette fölötte. Eladó, megműveletlen.

A magyar nemzeti jelleg:

A gyökerek mentén le kell ereszkedni több ezer éves mélységbe. Messze keletre. Abba a szellemi környezetbe, amelybe fogantunk. Itt érthetjük meg kik vagyunk, kivé válhatunk.

Hogyan látnak minket a kívülállók?

- A magyarok: "jó arcúak, bátor harcosok, még a cselvetésben is becsületesek és őszinték. (Perzsa, Gardézi a honfoglalás előtt)
- Nem szeretik a sok beszédet. (Mihály, szír pátriárka)
- Inkább cselekszenek, mint beszélnek. (Rogino apát)
- Szabad nemes nép, amelynél az adott szó szent, nagyszerűen bírják a munkát, túriuk a nélkülözést, szeretik a szabadságot... (Bölcs Leo, bizánci császár)
- Már az őstörténetek egy példátlan testvéri összefogásról beszélnek Hunorral és Magyarral kapcsolatban. Nekünk őket kellene követni, nem Kaint, a testvérgyilkost, vagy Ézsaut és Jákobot, akik a kegyelem körül is huncutkodnak. .

Továbbá ott van a hét vezér összefogása, szövetsége.

- Sir John Bowring, angol nyelvész 1830-ban a magyar nyelvről a következőket írta:

"A magyar nyelv messzire megy vissza. Egész sajátos módon fejlődött és szerkezetének kialakulása olyan időkre nyúlik vissza, amikor a legtöbb európai nyelv még nem is létezett. Önmagában következetesen és szilárdan fejlődött nyelv, amelyben logika van, sőt matézis, az erő, a hangzatok minden hajlékonyságával és alakíthatóságával. Az angol ember legyen büszke arra, hogy nyelve az emberi történelem eposzát tünteti fel. Ki lehet mutatni eredetét, kivehetők, szétválaszthatók benne az idegen rétegek, amelyek a különböző népekkel való érintkezés során rávakolódtak. Ezzel szemben a magyar nyelv egyetlen darabból álló terméskő, amelyen az idő viharai karcolást sem ejtettek. Nem az idők változásától függő naptár. Nem szorul senkire, nem kölcsönöz, nem alkudozik, nem ad és nem vesz senkitől. E nyelv a nemzeti önállóság, a szellemi függetlenség legrégebb és legfényesebb emléke. Amit a tudósok nem tudnak megfejteni, azt mellőzik. Ez a nyelvészetben is így van, éppen úgy, mint a régészetben. Az egyiptomi régi templomok egyetlen kőből készült padolatait sem tudjuk megmagyarázni, honnan, melyik hegységből vágták ki e csodálatos tömegeket. A magyar nyelv eredetisége, még ennél is csodálatosabb tünemény. Aki megfejti, az isteni titkot boncolja, annak is az első tételét.

- Kezdetben vala az Ige és az Ige vala az Isten, s az Isten vala az Ige.-"

- A magyar nép szövetséget kötött Szent István idejében, Szent László ezt megújította. Az első magyar keresztény évszázadokba mérhetetlen életerő tömörült bele. Az 1500-as évek elején ez az irány megtörtött.

- Az Árpádház, mint királyi család, összefonódott a keresztény magyar néppel. Közakarttal békésen került uralomra. Mint királyi család a világon a legtöbb szentet adott (több, mint harmincat).

- A Szent Korona a világon egyedi jelleget hordoz. Összeköti keletet és nyugatot, a földi királyságot és apostoliságot.

„A királyság jogara, amelyet birtokolsz *apostoli*.” (VII. Szt. Gergely pápa, Árpádházi Salamon királyhoz).

A Szent Korona a magyarság Istennel kötött szövetségét jelképezi, a megújulás megbízható jogi alapja, nem csupán egy régi műkincs.

- Hunyadi Mátyásról II. Piusz pápa azt mondja: „Isten embere, akit nemcsak Magyarországnak, hanem *az egész keresztény világnak* küldött.”

- A jelen évszázadban is rendkívüli történelmi tett volt az 1956-os szabadságharc, mint azt 1996 november 30-án, az Amerikai Egyesült Államok elnöke kiemelte: ez az esemény törte meg a

történelem legerősebb totális diktatúrájának gerincét és ezáltal új irányt adott a világ történelmének.

- Ezek tények, amelyek megerősítik megcsúfolt önbizalmunkat, de nekünk nem vért ontó fegyverekkel kell a jelenben küzdenünk. Most a szeretetben, igazságban való összefogás által győzhetjük le a bennünk levő bűnt, a megtévesztő kívánságokat, a gyűlöletet és a kevélységet.

- A jelen órába az elmúlt és az eljövendő ezer évek sűrűsödnek bele. Létünk forog kockán. A vég előérzete itatja át a legigazibb törekvéseket.

- A vég előérzete, hogy egyik pillanatról a másikra semmivé lehetünk.

- Ha ez nem vibrál bennünk, akkor a legmagyarabb sajátosság párolog semmivé. (Vörösmarty, Kölcsey) Ez a tudat még fölébreszthet. Még zsákmányul vihetjük életünket. Más nem maradt. Olyan jogrend, olyan földi világrend nem létezik, amely politikai megoldást ígér.

- Történelmünk elérkezett az utolsó kijáráshoz. A tú fokán átbújva puszta életünket zsákmányul vihetjük. Ami a szívünkbe zárható, csak azt vihetjük. Ne kívánd meg Szíria aranyait, nehogy magadra vedd Damaszkusz idegen, fényűző ruháit. (2Kir. 5, 20-27.)

Keleti hun-szkíta-székely gyökerek

„Helyreállítod a régi nemzedékek építette alapfalakat.” (Iz. 58, 12.)

- Ha mélyre ereszkedünk az erdélyi keresztény népi értékek vonalán, , akkor ezek a gyökerek visszavezetnek messze Keletre.

Ha tiszta vizet akarok meríteni, a folyó mentén visszamegyek oda, ahonnan ered, vissza a forrásáig. Ez nekünk Ázsiát jelenti.

Jelenti az onnan hozott:

- felszívható értékeket, a természetes alapot
- egyensúlyt, józan bölcsességet, az átfogó, összefüggő világszemléletet
- a közösségi, családközpontú gondolkodásmódot
- helyes virtust

- az élet szeretetét
- egyszerű életmódot, szívósságot

Ott van a bölcső és jövőnk egyik alapja.

Ott van a mi lelkünk forrásvidéke. Nem szabad ezeket a forrásokat betömni, a hajszálgyökereket elvágni a beteges, egyoldalú nyugati civilizáció kedvéért.

Pl. Amit Tacson egy gyermek játszva gyékényből megköt, ahhoz a jelenlegi nyugati, városi civilizációban kell egy tanítóképző, módszertani intézmény, szakkönyvtár, segédanyagokat gyártó gyár, szaküzlet, pályázatfigyelő iroda stb., végül az oktatók jöhetnek csodálkozni a gyerek kezűgyességén, hozzáállásán.

• **A népi mély kultúra elemei és felszívható értékei**

- Sok ezer éves tapasztalat az életről, a világról.
- A környezetbe való beilleszkedésről.
- Megbízható ismeret, eligazodás.
- A közösségi élet szervezése.
- Természetes tevékenységszabályozó rendszer.
- A szükséges információk közvetítése, tárolása.
- A világ az élet értékelése.
- Cselekvést és viszonyulást irányító közösségi minta, ami
  - ráállik a dolgokra,
  - bevált, kipróbált,
  - folytonos, örökölhető, több az importnál,
  - még mindig a jelen helyzetre alkalmazható,
  - ritmikus, gyökérből való újraturgyezés,
  - állandó visszatérés a forráshoz,
  - szilárd alapra való támaszkodás.

Ezekhez vissza lehet nyúlni, elő lehet venni akkor is, ha több ezer éves anélkül, hogy ellopnánk mások kultúráját.

Bölcs dolog vadvackorba körtét oltani: nem lesz kényes beteges, hanem ellenálló.

Most még a magyar népnek nagyon erős tartalékai vannak. Az emigráció tapasztalatai és kapcsolatai, az ázsiai források, keleti

rokon népek. Velük kellene a józan rokoni kapcsolatot ápolni, ami kölcsönös segítség lenne a szellemi újjáépülésben.

Az erdélyi kereszténység még abban a helyzetben van, hogy kovász lehetne, ha megújul.

Összefoglalva:

1. Erős ellenálló képesség a szellemi, lelki betegségekkel szemben (ennek a gerince megtörött)
2. Önkormányzóképes, önellátó
3. a családi gazdaságot semmi sem tudta elpusztítani
4. igazságérzet
5. szépérzék, jóság, hűség. Döntései biztosak, véglegesek. Az életszemlélet és műveltség képletei a szállóigék és közmondások, nyelvészetileg, ritmikailag, bölcséletileg felülmúlja a fővárosokat, azokat akik tanulnak, hogy fitogtassanak.
6. rendkívüli szorgalom
7. család és munkaközpontúság
8. szívósság, visszafogott fogyasztás (kevéssel is beéri, ha nem éhes, nem eszik, ha nem szomjas, nem iszik)
9. találékonyság. Egyedeiben is önálló. A paraszt a legfüggetlenebb lény a világon, keze munkáját azonnal szájába teheti, a földtől mindent megkaphat. Pénz nélkül, illetve nagyon kevéssel az élet legnagyobb eseményeit (esküvő, temetés, házépítés) lebonyolítja.
10. tanulékonyság (számtalanszor talpra áll)
11. rendkívüli munkabírási
12. önfegyelem
13. helyes önérzet, tisztelet és alázat
14. még megszólítható

• **Az erdélyi keresztény magyar közösség sajátosságai:**

- *Tiszta forrásvidék:* sok falu, tanya, hegyek közé húzódó település. Sajátos éghajlat, sajátos történelem. Viszonya a városhoz: a város innen él. Innen szívja el az erőt. Kiéli. Legyengíti. Elhasználja, mint az innen eredő patakokat, tiszta vizeket. Befogja és beszennyezi. Elcsalja, megalázza, kihasználja. Akit elcsal, annak magva szakad.

- *Egyszerű életmód, egyszerű hit.*

- *Belülről, természet szerint szervezett:* tízes rendszer.

- *Önálló:* gazdaságilag, szellemileg, nyelviileg.

- *Ósi.* Messziről jön. Tiszta, formája tömör. Tartalma tömény.

- *Lelki-szellemi világa mélységekből táplálkozik* és annak termékei, felülmúlja az akadémiákat.

- *Az egyrétegűség* alapjai még megvannak (nem volt gazdag és szegény réteg, összefogva dolgoztak, pl. a kaláka; megbetegedett vagy gyermekváró személy munkáját a rokonság, szomszédság elvégezte)

- *Állandóan megújul.*

- *Apadó.* Fiai, lányai kíváncsiak el. Kezd meghódolni a „jobb élet”, civilizáció csábításai előtt. Az új Babilon a legéltrevalóbb, legféltettebb rétegében, lelkületében törte meg a népet.

Évezredek tapasztalata sűrűsödik bele a népi lélekbe. Lerombolt közösségeink romjainak alapjai még nagyon erősek. Ez a rejtett életerő a mai drámai helyzetből is képes kitörni.

A Szó erejéből megújult nép, megtisztult, nem pedig gazdag vagy hatalmas lesz. Egyszerű lesz. Egyszerű, tiszta és boldog.

Erdély ereje: - ez a belső világ: emberség, hűség, bátorság,
tisztaság, egyszerűség

- hűség Jézus Krisztus személyéhez

- hűség önmagához és a megmaradt földhöz (Fontos megtartani a természetes életeret, *a földet*. Nem szabad eladni úgy, ahogy a halak nem adják el a vizet a folyó medréből.)

Ezek a gyökerek hordozzák az új hajtások reményét.

- *Veszélyeztetett* a divat, a tolakodó nyugat, a globalizáció által.

Nem tud védekezni a rejtőző, beszivárgó szellemi fertőzésekkel szemben.

Régi kereteit elvesztve sem a nép, sem a volt arisztokrácia nem tudta továbbadni a hitélet és a nemzeti élet értékeit.

A továbbadásra, szellemi utódok hagyására a papság és a vezetők nincsenek felkészülve.

- Az idegenség, a nagyváros (Babilon) megesz, mint rozsda a vasat.

- A közösség alkotta rend, rendszer olyan, mint a cserepes virágnak a cserép. A régi keresztény közösségek cserepeit az elmúlt évtizedek összetörték.

A közösségi keretek, védőkerítések lerombolódtak. Az erőszakos haszon, élvezetközpontú világ sodrása a fák gyökere közül a maradék talajt is kimossa. Pl. Bejön a kórházba a nyárádminti parasztasszony meglátogatni a férjét, s hozza a hírt, hogy az éjszaka a vaddisznók a kukoricát, amit elvetettek, kapáltak, s a napokban le kellett volna szedi, a vaddisznók megették, lepusztították.

Akik felelősséget vállaltak a kicsinyekért ahelyett, hogy védelmeznék, kihasználják: a személyes szórakozásból való vadászásra szánt vadakat a néppel felhizlaltatják.

Ne utánozzuk vagy ne akarjunk túrhetően vizsgázni Nyugatnak. Bartók, Kodály nem a nyugati zene kérődzője. Egy éneklő csángó öregasszony egyedül megáll a bécsi operák mellett. Szent István pedig VIII. Henrik (feleséggyilkos) mellett.

Ne akarjuk mindenben utánozni nyugatot.

Pl. A menasági öreg harangot villamosították. Nem szól jól. Elrontották. Míg kötéllel húzták, saját lengése adta a ritmust. Míg nyugodtan átbillent, volt ideje, hogy "kísírja" magát. Kiadta a hangot. Most gyorsan, idegesen koppan a villanykalapács. A hangja nem hömpölyög föl a völgyeken. Odalett sajátossága, méltósága.

Az örökség lesz az alapja a küldetésnek. Az a kérdés, hogy mi ez az örökség. A prófétai szórvány-lelkiség igazi kérdése így hangzik: a *kisebbség mit tud kínálni* a többségnek? Tud-e valami olyan sajátosat kínálni, mint Szent Erzsébet a németeknek, Szent Kinga a lengyeleknek, Szent Ferenc az egész világnak. Van-e valami, amivel különb? Ez a túlélés kérdésénél több.

Tudatosítani és hirdetni kell, hogy: *amit a magunk számára menteni akarunk, csak az mentheti meg Nyugatot is.*

Az állandó fegyelmezett készenlét az életre. Ez az igazi magyar keresztény szellemi valóság. E lelkiület fölött több részre szakadva virrasztunk.

1. Lemaradt részek, ősi keleti gyökerek – belső Ázsia, csángók
2. Anyaország - belülről van nagyon megtámadva
3. Emigráció...Mikes óta sajátos lelkisége, irodalma van.
Felszívódás fenyegeti.
4. Leszakadt részek - Erdély kiüresedés előtt áll, de visszahúzódó népi, keresztény, ősi ázsiai értékek hordozója.
Ez a négy világ egy lélekben egymást kölcsönösen táplálhatja.

A MEGÚJULT NÉP HIVATÁSA

AZ APOSTOLI KÜLDETÉS

A megújult nép a pogány földön hírnök lesz.

Történelem helyett eljött az Üdvtörténet ideje.

A megújulás várakozása a népet egységbe érleli.

A megújult nép hozza megtisztult nemzeti múltját. Az evangélium ezt beteljesíti.

„Hogy a többi ember is keresse az Urat” (ApCsel.15,17)

A megaláztatásokban a nép megtapasztalja, hogy Isten:

- a természeti erők Ura,

- minden nép Atyja a történelem Ura.

Az Újszövetség lelkeségétől távol áll, hogy bármelyik nemzet kisebb népeket a Seregek Ura segítségével leigázzon.

Az Istennel való személyes kapcsolat kerül előtérbe.

A kicsinyek, a szelídek, az eleven Isten-tapasztalatból élnek. A személyes, bensőséges hit ösvényén járnak. Isten szavára hallgatnak.

Isten jelenlétében, a hála és az öröm légkörében élnek. Isten létélmény számukra.

Az Istenhez ragaszkodót, az idegenben élőt a világ megveti, de Isten általa fejezi ki legjobban önmagát. Ő a Lélek embere. Ő Isten legalkalmasabb eszköze a világban.

Az öröm jellemzi: az igazak sátrai ujjonganak az Isten-dicsérettől.

Az Énekek Énekében vággyá hevül a közelség. (Óz. 49,15) Az anya-csecsemő kapcsolatának élményeivel egészül ki az atyai, jegyesi vonás.

A kisebbségben, a *prófétai lelkiségben élők*:

- **Megszólíthatók**

- **Érzékenyek**

- **Finom hallásúak, nyitottak**

Jézusért az életüket is odaadják.

A megújult nép a kicsinyeket is felölelő új szellemi közösség. Itt a peremre szorultak, a betegek, a gyengék fölerősödnek. Az eltévedtek visszatalálnak. Nagy nemzeteknek nincs ilyen tapasztalata.

Ebben a lelkiségben *a hatalomnál nemesebb eszme a bizalom*, a közelség. A nép, a család szeretete Jézus számára alapélmény. Ezt a gyökeret nem tépi ki, hanem beoltja, új küldetéssel ajándékozza meg.

A földi gazdagságnál többek a lelki adományok. Az uralomnál fontosabb a szolgálat.

A Pünkösöd ezt a lángot szítja fel. A Pünkösöd újít meg, nem a forradalom, nem a gazdasági bőség. Az Újszövetség lelkisége ezt képviseli.

„Aki meg akarja menteni életét elveszíti azt.” (Mt.10,39)

Az odaadott életet Isten igazolja.

„A mag ha elhal, bő termést hoz.”

Báránynak kell maradnunk. Jézus a „bárányokat” megvédi.

A Pásztor a farkast nem védelmezi

PRÓFÉTAI LELKISÉG FELVÁLLALÁSA

„Hallottad és láttad mindezt, teszel-e hát tanúságot róla?”

(Iz. 48.6.)

- Alapjai:*
1. elhívás
  2. fölkenés, átformálás, felkészítés
  3. helyes látás
  4. küldetés

Jellemzői:

- A megújult nép visszamegy a gyökérhez. Visszamegy a forráshoz. Visszamegy az eredethez. Visszamegy az élethez, a szívhez, az élményhez. Visszamegy az első találkozáshoz – Illés a Hórebhez, Ózeás pusztai szerelmes kettesben élményhez.
- *Meghatározott üzenetet kap és annak híriüldetésével szolgál.*
- A megújulás élő kitérés a sírgödörből. Kitérés a közönyből. Szabadulás a börtönből, a vakságból. Nem lázadás, hanem az élet, a

csíra feltörése. Nem forradalom, hanem az élet szárba szökkenése. Egyszerre kapaszkodik a múltba és a jövőbe, mindig elevenbe.

- Amikor a nép küldetési méltóságát elveszti, elvesz önazonosságadata is.

- Ha megtalálja feladatát, megtalálja önmagát.

- A prófétai szó összeköti a pillanatnyi helyzetet a jövendővel. A magban látja a fa koronáját, Isten szívéhez visz közel.

- Isten közelében az emberi természet mélységei felszínre kerülnek. A személy beérik, átjárja a megváltottság élménye.

- Jézus és minden próféta titka az Atyával való élő, személyes kapcsolat. (Jn. 8,16)

- A prófétai lelkiséget felvállaló személy tettei és élete jel, üzenet. Egyszerre érinti a jelent és a jövőt.

- Az Úr szava élő valóság, tapasztalat. Nem lehet logikus leírásba befogni. Mindig több, mindig él, ha egyszer elhangzott.

- Szava a történelemben gyökerezik. Isten szándéka szerint értelmezi a jelen helyzetet.

- Válságos pillanatokban szól.

- *A jövőbe mutatva* hívja a népet a megtérésre.

- Jövendőbe tekint, de nem jövendőmondó, nem riportot ír a jövőről.

- A megújult kultusz és társadalom megszervezése össze kell fonódjon a prófétasággal.

- A nép azonban szembezegetülhet a prófétai üzenettel.

- Könnyebben hallgat a *hamis prófétákra*, akik így szólnak:

- „Ahogy ma van, úgy legyen holnap is.” (Iz. 56,12)

- „Mi a baj, hát nincs köztünk Jahve?” (Mik. 3, 11)

- „Jahve csodát tesz velünk mint annyiszor már.” (Jer.21,2), (Iz. 56,1; 47,7), (ApCsel. 7)

- „Nem Ábrahám fiai vagyunk?” (Jer. 3,4), (Jn.8,33)

- A hamis próféták hitelét veszik a prófétaságnak.

- „Népem sebeit hazugsággal gyógyítják.” (Jer. 6, 14)

- „Rászeditek népemet, mely hisz a hazugságnak.” (Ez. 13,19)

- Aki prófétál életével kell hitelesítse az üzenetet. A próféta sorsa és a hirdetett ige sorsa egybeesik. Aki az Igét hordozza, vértől ázott ruhát visel.

- A hamis próféta saját maga hamis prófétája is.

- A próféta Isten gondviselésének fontos módja. Mérhetetlen segítség a nép vezetésében.
  - A hirdetés (a bajok, a bűnök megnevezése) nem ítélet, hanem megtérésre való meghívás. Nem ítélet, hanem indoklás a bűnbánatra, új körülményekre alkalmazva.
  - A próféta szó a jelen bűnéből, a pillanatnyi helyzetből indul. Átvilágítja a hűtlenséget, a szövetség megszegését. Nem vádol. Nem ítél, hanem föltárja a hűtlenség eljövendő következményeit, rossz gyümölcsseit.
  - A bűnbe zárt élet lelepleződik és ekkor ki kell szállni belőle.
  - A próféta nem az Ószövetség haragos Istenével fenyegetőzik, hanem a bűnbe zárt életet akarja kiszabadítani.
- Isten Igéjével rávilágít a lépésre levő szakadékra és felszólít: „Térj meg!”.
- Meghív az életre. Isten kész újjáteremteni népünket, de ezt a hírt úgy kell fogadni, mint a gyermek az ölelést.
- A minden népet szerető Istennek az a szándéka, hogy közösségeink megtisztuljanak és az Ő erejéből újjáépüljenek.

Én népem!

**Az idő betelt. Eljött a sorsforduló órája.
 Bárcsak felismernéd a látogatásom idejét.
 Irgalommal fordulok hozzád.
 Féltekeny szeretettel szeretlek.
 Térj hozzám! Hallgass rám és élni fogsz!
 Megtisztítottalak. Hajlékommá formállak.
 Öltözz erőbe!**

**Azt akarom, hogy életed legyen, hogy örömed teljes legyen.
 Eltöltelek javaimmal és a föld is megtermi bő gyümölcsét.
 Az a szándékom, hogy a népek között apostoli, próféta néppé
 legyetek úgy, ahogy a papok felszenteltek a nép között.**

„VIGYÉTEK HÍRÜL DICSŐSÉGEMET A NÉPEKNEK!”

(Iz. 66, 19.)

- **Megújulási reményünk szentírási alapjai:**

„Hallgassatok rám és élni fogtok.” (Iz 55,3)

- Térjetekek meg és éljetekek. (Ez. 18,32)
- Ha az Úr útjain járnál otthon lagnál békében. (Bár. 3,13)
- Ninive lakói *hittek* az Istennek, amikor a *Szózat* eljutott..(Ján. 3, 5)
- Asszíria nem segít rajtunk, lóra sem szállunk többé. (Óz. 14,4)
- Ne kövessétek az idegent, ne is féljetekek tőlük. (Bár. 6,15)
- Ha a Fiú tesz szabaddá titeket, valóban szabadok leszetekek. (Jn.8,36)
- Meggyógyítom őket, megmutatom a békesség útját. (Jer. 34,6)
- Új Szívet adok nektek. (Ez. 36,26)
- Kíárasztom Lelkemet minden testre. (Jóel 3)
- *Éhséget* bocsátok a földre és szomjúságot szavamnak hallgatására. (Ám.8,11)
- A szérük megtelnek gabonával, a sajtók ontják a bort, olajat. (Jóel 2,24)
- ...jól lakhattok, magasztalhattok. (Jóel 2,26)
- Népem eltelik javaimmal. (Jer.31,14)
- Megkeresem az elveszetteket, visszaterelem a szétszéledteket, bekötözöm a sérülteket, ápolom a beteget, az egészséges fölött meg örködöm. (Ez. 34,16)
- Éleszd fel reményed. (Bár. 4,30)
- Jóra fordítom sorsukat. (Jer. 32,44)
- Ti keressétekek elsősorban Isten Országát..., s ezetekek mind megkapjátok. (Mt. 7,33)
- Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen. (Jn 10,10)
- Reménységgel teli jövőt szánok nektek. (Jer.29,11)
- Én az Úr mondtam ezt és végbe is viszem. (Ez. 36,37)
- Van-e ami lehetetlen? (Jer. 32,26)
- Amit Isten mond mind bekövetkezik. (Tób. 14,4)
- Add tovább gyermekeidnek (MTörv. 11,18)

A megújulás nem tetszés szerinti lelkiség vagy felekezeti törekvés, hanem az egyetlen út a fennmaradáshoz. A jelen krízis-állapot egyben egy átfogó megújulásnak a lehetőségét is hordozza.

Miért fontos a megújulás?

Az élet, a gondolkodásmód, a gazdaság és a politika meghatározója a személy. A személy magva és minden szándék forrása a szív. A felszínen az tükröződik, ami a szívekben van.

Ezért a szívnek kell megváltoznia, ha az élet felszínén a kapcsolatokban, a gazdaságban, közéletben jobbrafordulást akarunk.

Mit jelent "gyökerekből" megújulni?

- Szembefordulni az új világ lenyűgöző bálványaiival:
  - a törtető, gátlástalan érvényesülési hajszával,
  - az anyagi, kényelem-, sikerközpontú szemléletmóddal,
  - a média kényszereivel,
  - az alapokat: a családot, szülőföldet, rokoni kapcsolatokat pénzért, kényelemért feláldozó divatos megtévesztő kívánságokkal.

- Teljes szívvel ragaszkodni:
  - Jézus Krisztus személyéhez, tanításához,
  - a családhoz, rokonsághoz, egyházközséghez, szülőföldhözEzeken az ősi, örökölt alapokon felépíteni a saját életvitelt, saját békés környezetet teremteni a divatos, erőszakos szemléletektől függetlenül.

„Hiszitek-e, hogy tehetek veletek valamit?” (Mt. 9,28)

Kéziratként közreadja a Mustármag megújulás-szolgálat - Marosvásárhely

További érdeklődés vagy bekapcsolódás a megújulás-szolgálatba:
mmagj@freemail.hu